

நஸ்ரீனின் ரகசியப் பள்ளி

ஆஃப்கானிஸ்தானின் ஒரு உண்மைச் சம்பவம்

ஆங்கில மூலம் : ஜேனட்விண்டர்
தமிழ் மொழிபெயர்ப்பு : உத்ரா துரைராஜன்
ஹிந்தி மொழிபெயர்ப்பு : விதூஷக்

NASREEN'S SECRET SCHOOL

A TRUE STORY FROM AFGHANISTAN

Jeanette Winter

नसरीन का गोपनीय स्कूल

अफगानिस्तान की एक सच्ची कहानी
जेयानेट विंटर, हिंदी: विदूषक

சின்னப் பெண் நஸ்ரீன் அவள் பெற்றோர் காணாமல் போனதிலிருந்து யாரோடும் ஒரு வார்த்தை கூட பேசவில்லை.

தவிப்புடன் இருந்த அவள் பாட்டி, எதையும் செய்யத் துணிந்தார். அவளை பெண்களுக்கான ஒரு ரகசியப் பள்ளியில் சேர்க்கப் பார்த்தார். அர்ப்பணிப்புடன் பணி செய்யும் ஒரு ஆசிரியையோ, புது தோழி ஒருத்தியோ, அவள் புத்தகங்களில் கண்டறியும் உலகமோ நஸ்ரீனை அவளுடைய சோகக் கூட்டிலிருந்து விடுவிக்க உதவுமோ?

வாழ்க்கையை மாற்றும் கல்வியின் வலிமையை, மேலும் அன்பின் ஆற்றலை மெய்ப்பிக்கும் கதை இது. ஆஃங்கானில் நடந்த ஒரு உண்மைச் சம்பவத்தைத் தழுவி எழுதப்பட்ட இந்தப் புத்தகம் வாசகர்களின் மனதை நெகிழ்ச்செய்யும்.

Young Nasreen has not spoken a word to anyone since her parents disappeared.

In despair, her grandmother risks everything to enroll Nasreen in a secret school for girls. Will a devoted teacher, a new friend, and the worlds she discovers in books be enough to draw Nasreen out of her shell of sadness?

Based on a true story from Afghanistan, this inspiring book will touch readers deeply as it affirms both the life-changing power of education and the healing power of love.

अपने अम्मी-अब्बू के गायब होने के बाद से छोटी नसरीन ने बोलना बंद कर दिया.

परेशान होकर उसकी दादी उसे लड़कियों के, एक गोपनीय स्कूल में दाखिल करती हैं. क्या एक निष्ठावान टीचर, कोई नया दोस्त, और किताबों से सीखा ज्ञान नसरीन को, उसके गहरे दुःख से उबार पायेगा?

यह प्रेरक कहानी, अफगानिस्तान की एक सच्ची घटना पर आधारित है. यह कहानी पाठकों के दिल के ज़रूर छुएगी. फिर वे परिवर्तन में शिक्षा, और उपचार में प्रेम के महत्व को, बेहतर समझ पाएंगे.

ஆஃப்கானிஸ்தானின் வீரமிக்க பெண்களுக்கும் சிறுமியருக்கும்
அர்ப்பணம்

To the courageous women and girls of Afghanistan

अफगानिस्तान की सभी साहसी
महिलायों और लड़कियों को समर्पित

ஆசிரியர் குறிப்பு

க்ளோபல் ஃபண்ட் ஃபார் சில்ரன் என்பது உலகமெங்கிலும் உள்ள குழந்தைகளுக்கு உதவும் ஒரு லாப நோக்கமற்ற அமைப்பு. அவர்கள் உதவும் ஒரு குழுவின் உண்மைச் சம்பவம் சார்ந்த புத்தகம் ஒன்றை எழுதும்படி கேட்டுக் கொண்டார்கள்.

ஆஃப்கானிஸ்தானில், 1996-2001களில் தாலிபான் பிடியின்போது, ரகசிய பெண்கள் பள்ளிகளைத் தோற்றுவித்து நடத்திவந்த ஒரு அமைப்பு என்னைக் கவர்ந்தது.

பெயர் வெளியிட விரும்பாத இந்தப் பள்ளிகளின் நிறுவனர், நஸ்ரீன் மற்றும் அவள் பாட்டி பற்றிய கதையை என்னிடம் பகிர்ந்தார். நஸ்ரீனின் பெயரும் மாற்றப்பட்டதுதான்.

ஆஃப்கானிஸ்தானை தாலிபான்கள் கைவசப்படுத்தும் முன்

- பள்ளிக் குழந்தைகளில் 70% பெண்கள்
- மருத்துவர்களில் 40% பெண்கள்
- காயல் பல்கலைக்கழகத்தில் 50% மாணவிகள்தான்

தாலிபான் கையில் ஆஃப்கானிஸ்தான் சிக்கியவுடன்

- பள்ளிக்கோ பல்கலைக்கழகத்துக்கோ பெண்கள் செல்ல அனுமதி கிடையாது
- வீட்டுக்கு வெளியே பெண்கள் வேலை செய்யத் தடை
- ஆண் துணை இல்லாமல் பெண்கள் வீட்டை விட்டு எங்கும் நகர முடியாது
- பெண்கள் தங்களின் உடல், முகம் முழுக்க புர்காவால் மூடக் கட்டாயப்படுத்தப்பட்டார்கள். கண்கள் அருகே மட்டும் துவாரங்கள் உண்டு

பாட்டோ, நடனமோ, காத்தாடி விடுதலோ கூடாது. புகழ்மிக்க கவிஞன் ருமி பிறந்த இடத்தில் கலை, கலாச்சாரம் ஒதுக்கப்பட்டன. மலைகளில் செதுக்கப்பட்ட மாபெரும் பாமியன் புத்தர் சிற்பங்கள் அழிக்கப்பட்டன. தனிமையும் அச்சமும் ஆட்கொண்டன.

பல விதங்களில் தாலிபான்களை எதிர்த்த குடிமக்களின் வீரம், குறிப்பிடப்பட வேண்டிய ஒன்று. ரகசிய பெண்கள் பள்ளிகள் நடத்த உதவிய அவர்களின் தீரம் மெச்சப்பட வேண்டியது.

2001ல் ஆஃப்கானிஸ்தானில் தாலிபான் வீழ்ச்சிக்குப் பிறகும் அபாயம் நீங்கியபாடாய் இல்லை. இன்னமும் பள்ளிகள்மேல் குண்டு வீசப்படுகின்றன, தீ மூட்டப்படுகின்றன, மூடப்படுகின்றன. இன்னமும் ஆசிரியர்களுக்கு கொலை மிரட்டல் வந்து கொண்டேதான் இருக்கிறது.

இன்னமும் பெண்கள் பள்ளிக்குச் சென்றால், அவர்கள் தாக்கப்படுகிறார்கள், அச்சுறுத்தப்படுகிறார்கள். **ஆனாலும்** பெண்களும், அவர்களின் குடும்பங்களும், அவர்களின் ஆசிரியர்களும் பள்ளிகளைத் திறந்துவைப்பதன் மூலம், கொடுங்கோலின் மேலான தங்கள் எதிர்ப்பைக் காட்டுகிறார்கள். அவர்களின் தழல் வீரம் கொஞ்சமும் குறையவில்லை, அணுவுளவும் அகலவில்லை.

Author's Note

The Global Fund for Children, a nonprofit organization committed to helping children around the world, contacted me about basing a book on a true story from one of the camps they support.

I was immediately drawn to an organization in Afghanistan that founded and supported secret schools for girls during the 1996-2001 reign of the Taliban.

The founder of these schools, who requested anonymity, shared the story of Nasreen and her grandmother with me. Nasreen's name has been changed.

Before the Taliban seized control of Afghanistan,

- 70% of the schoolchildren were women***
- 40% of the doctors were women***
- 50% of the students of Kabul University were women***

After the Taliban seized control of Afghanistan,

- Girls weren't allowed to attend school or university***
- Women weren't allowed to work outside the home***
- Women weren't allowed to leave home without a male relative as chaperon***
- Women were forced to wear a burqa that covered their entire head and body, with only a small opening for their eyes.***

There was no singing or dancing or kite flying. Art and culture, in the birthplace of the immortal poet Rumi was banished. The colossal Bamiyan Buddhas, carved into the side of the mountain, was destroyed. Years of isolation and fear had begun.

But there was also bravery from citizens who defied the Taliban in many ways, including supporting the secret school for girls.

Even now, after the fall of the Taliban in Afghanistan in 2001, danger remains. Still, schools are bombed, set on fire, and closed down. Still, there are death threats to teachers.

Still, girls are attacked or threatened if they go to school. And STILL, the girls, their families, and their teachers defy the tyranny by keeping the schools open.

Their courage has never wavered.

लेखक का नोट

ग्लोबल फण्ड फॉर चिल्ड्रेन, एक गैर-व्यवसायी संस्थान है, जो दुनिया भर में बच्चों की सहायता करती है। इस संस्थान ने मुझे एक सच्ची घटना पर कहानी लिखने का न्योता दिया। उन्होंने ही इस स्कूल की मदद की थी।

तुरंत मेरी रुचि, अफगानिस्तान की इस अनूठी संस्थान में जगी। यह संस्थान 1996 - 2001 तक तालिबान के राज्य में, लड़कियों के लिए गोपनीय स्कूल चलाने का काम करती थी।

इस स्कूल के संस्थापकों ने अपना नाम-पता गुप्त रखते हुए मुझे नसरीन और उसकी दादी की कहानी सुनाई। कहानी में मैंने, नसरीन के नाम को भी बदला।

तालिबान द्वारा अफगानिस्तान पर कब्ज़ा किए जाने से पहले वहां पर :

- स्कूलों में 70% संख्या लड़कियों की होती थी
- 40% डॉक्टर, महिलाएं होती थीं
- काबुल यूनिवर्सिटी में 50% छात्र, महिलाएं थीं

तालिबान द्वारा अफगानिस्तान पर कब्ज़ा किए जाने के बाद वहां पर :

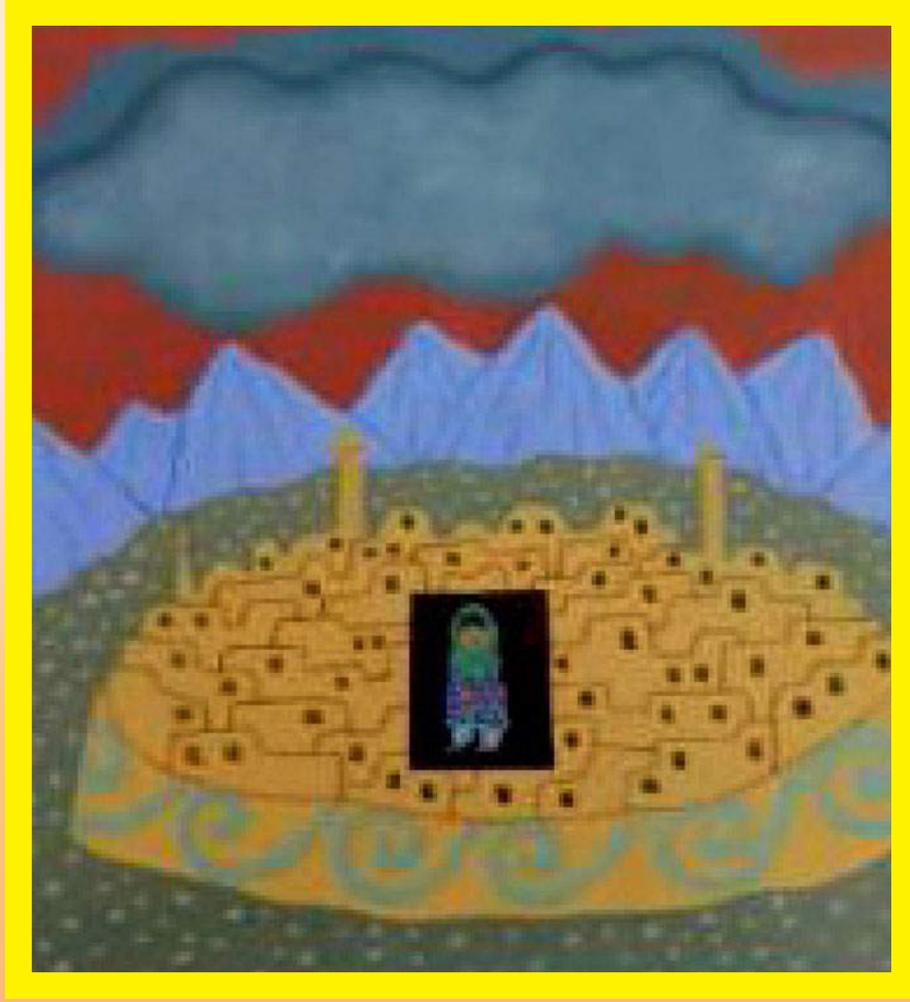
- लड़कियों के स्कूल और कॉलेज में पढ़ने पर पाबंदी लगी
- औरतें, घर से बाहर काम करने, नहीं कर सकती थीं
- महिलाएं किसी पुरुष को साथ लिए बिना, घर से बाहर नहीं जा सकती थीं
- महिलाओं को बुरका पहनने के लिए मजबूर होना पड़ा। सिर से लेकर पैर तक, उनका पूरा शरीर ढंका होना ज़रूरी था। सिर्फ देखने के लिए आंखों के पास दो छेदों की इज़ाज़त थी।

लड़कियों के लिए संगीत, नाच और पतंगबाजी पूरी तरह बंद हो गयी। प्रसिद्ध कवि रूमी के देश में, कला और संस्कृति पर, पूरी तरह से पाबन्दी लगी। पहाड़ी में तराशे गए प्राचीन और विशाल बामियान बुद्ध के, स्तूपों को ध्वस्त कर दिया गया। आने वाले दशकों के लिए लोगों के दिलों में, अलगाव का डर बैठ गया था।

पर इन हालातों में भी साधारण लोगों ने असाधारण साहस का परिचय दिया और तालिबान के साथ लोहा लिया। उन्होंने ही लड़कियों के लिए गोपनीय स्कूल स्थापित किए।

2001 के बाद तालाबान का सफाया हुआ, पर आज भी वहां पर खतरा मौजूद है। आज भी स्कूल बंद किए जा रहे हैं, जलाये जा रहे हैं और उनपर बम्ब फेंके जा रहे हैं। शिक्षकों के सिर पर अभी भी मौत का साया मंडरा रहा है। आज भी जब लड़कियां स्कूल जाती हैं तो पहले उन्हें डराया जाता है फिर उनपर कातिलाना हमले होते हैं।

उसके बावजूद लड़कियों और औरतों ने इस अत्याचार का सामना किया और स्कूल खुले रखे। उनकी हिम्मत की दाद देनी होगी।

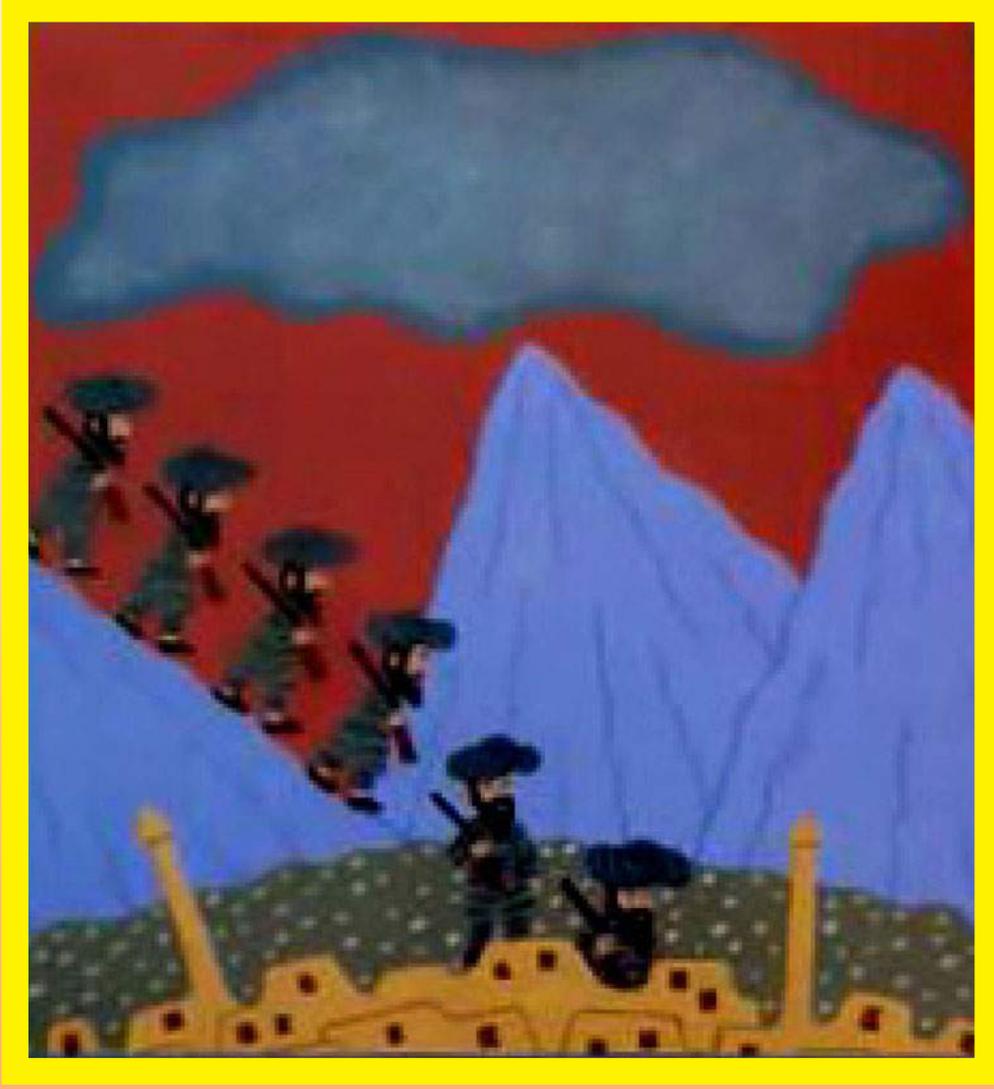
ஆஃப்கானிஸ்தானின் பழமைவாய்ந்த நகரமான ஹெராத்தில் என் பேத்தி நஸ்ரீன் என்னுடன் வாழ்ந்து வருகிறாள். ஒரு காலத்தில் கலையும் இசையும் செழித்தன இங்கே.

My granddaughter, Nasreen, lives with me in Herat, an ancient city of Afghanistan.

Art and music and learning once flourished here.

मेरी पोती नसरीन मेरे साथ हेरात में रहती है. हेरात, अफगानिस्तान का एक बहुत पुराना शहर है.

एक ज़माने में इस शहर में कला, संगीत और शिक्षा का बोलबाला था.

அதன்பின் ராணுவம் வந்தது, எல்லாவற்றையும் மாற்றிவிட்டது.
கலையும் இசையும் கல்வியும் மறைந்தன.
நகரத்தைக் கருமேகங்கள் சூழ்ந்தன.

*Then the soldiers came and changed everything.
The art and music and learning are gone.
Dark clouds hang over the city.*

उसके बाद फौजी आए और फिर सब कुछ बदल गया.
कला और संस्कृति और पढाई सब पूरी तरह ठप्प हो गयी.
फिर शहर के ऊपर अज्ञानता का काला बादल छा गया.

பெண்கள் பள்ளிக்குச் செல்வது தடை செய்யப்பட்ட ஒன்று. அதனால், பாவம் நஸ்ரீன் வீட்டிலேயே நாள் முழுதும் அடைந்துகிடந்தாள். நஸ்ரீனின் அம்மாவும், நானும் சின்னப் பெண்களாய் இருந்தபோது உலகத்தைக் கற்றதுபோல் பெண்கள் இப்போது படிக்கக் கூடாதாம், இது தாலிபான்களின் விருப்பம்.

Poor Nasreen sat at home all day, because girls are forbidden to attend school. The Taliban soldiers don't want girls to learn about the world, the way Nasreen's mama and I learned when we were girls.

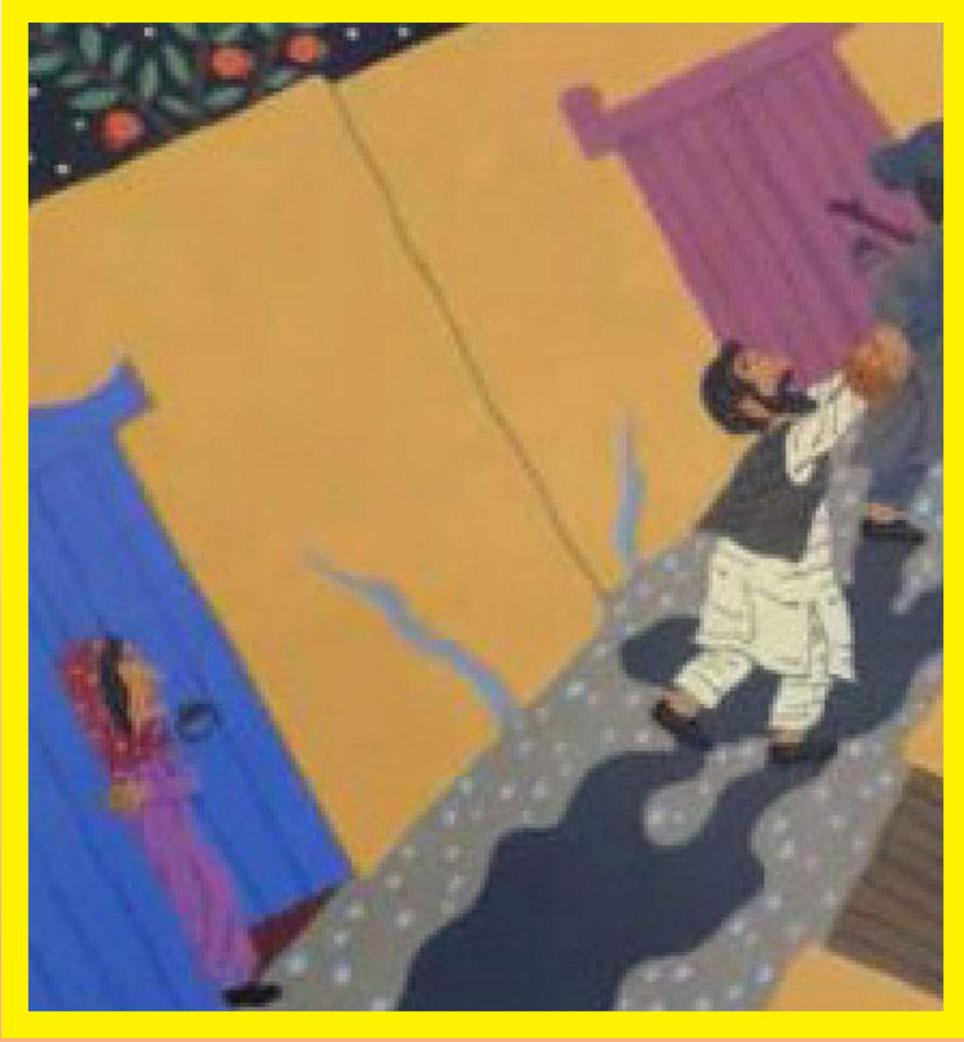
बिचारी छोटी नसरीन दिन भर घर पर बैठी रहती, क्यूंकि लड़कियों के स्कूल जाने पर पाबन्दी थी. तालिबान के फौजी नहीं चाहते थे कि लड़कियां दुनिया-जहाँ के बारे में कुछ सीखें. वैसे नसरीन की माँ और मेरे ज़माने में लड़कियों को स्कूल जाने, सीखने की पूरी छूट थी.

ஒரு நாள் இரவு, எங்கள் வீட்டினுள் ராணுவத்தினர் நுழைந்தனர்,

One night, soldiers came to our house

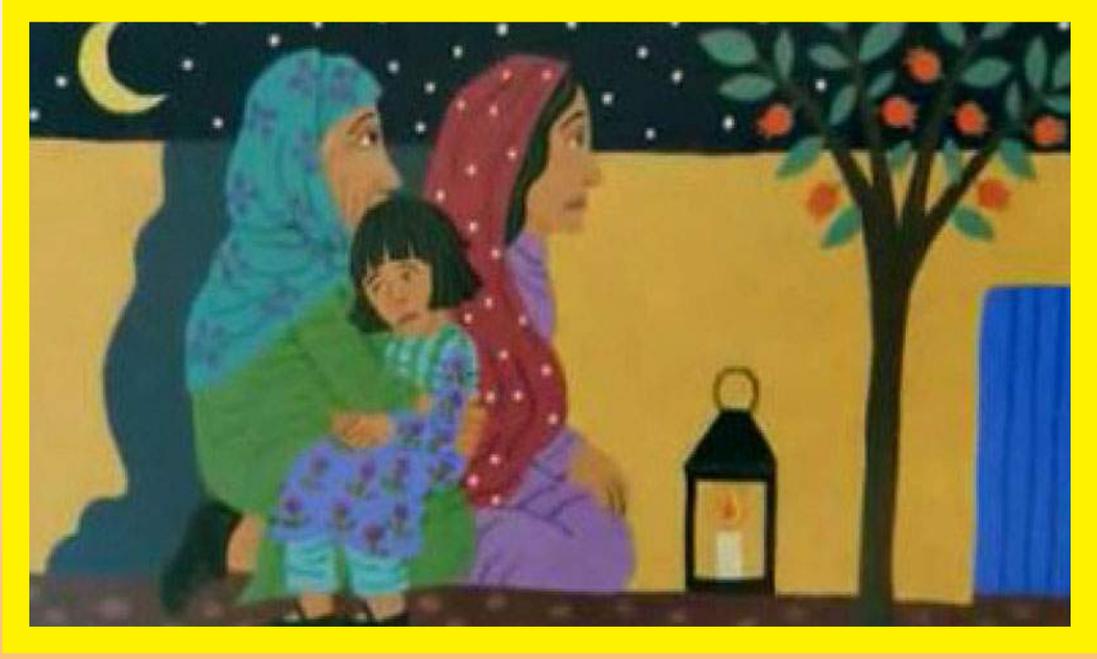
एक दिन कुछ सैनिक हमारे घर पर आये.

எதுவும் சொல்லாமல், என் மகனை கொண்டுபோய்விட்டார்கள்.

and took my son away, with no explanation.

वो बिना कुछ बताये, मेरे बेटे को पकड़ कर ले गए.

அவன் திரும்பி வருவான் என இரவும் பகலும்
காத்திருந்ததுதான் மிச்சம்.

We waited many days and nights for his return.

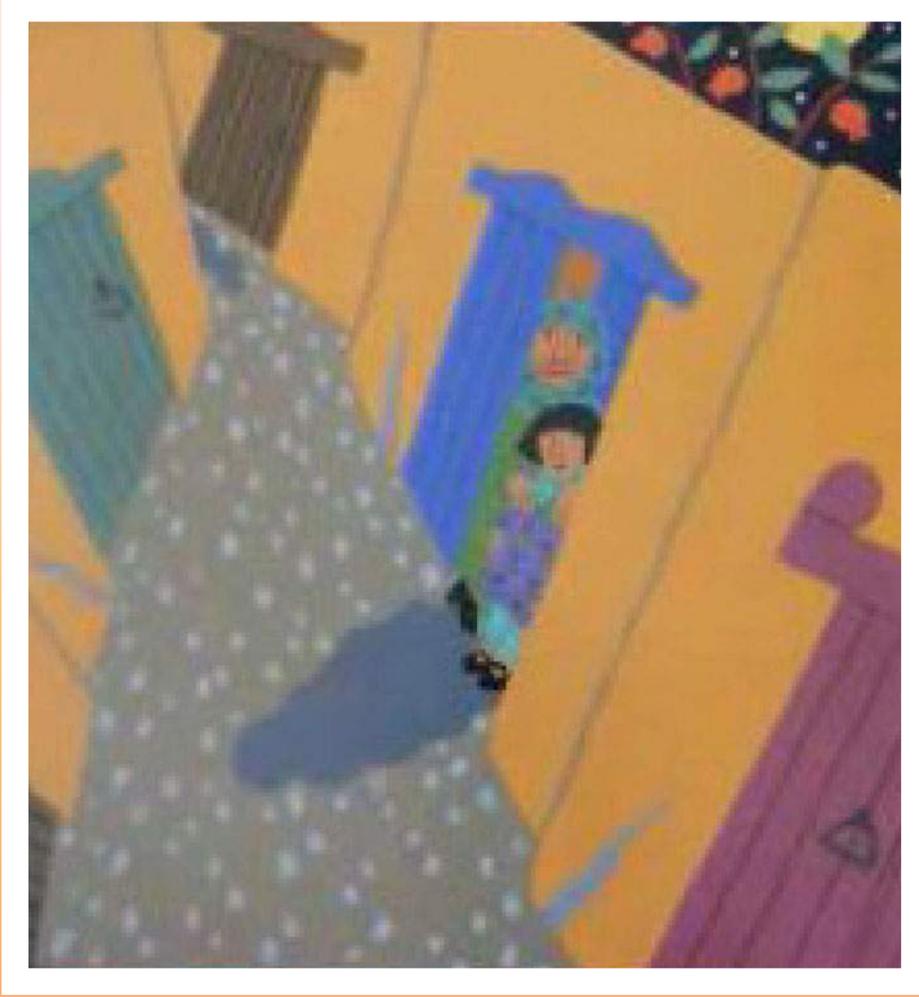
हम लोग बहुत दिनों तक उसकी वापसी का इंतज़ार करते रहे.

பரிதவித்த நஸ்ரீனின் அம்மா அவனைத் தேடி, புறப்பட்டுவிட்டாள்.
பெண்கள் தெருக்களில் தனியே போவது தடை என்றபோதும், கூட.

Finally Nasreen's frantic mama went searching for him, even though going out alone in the streets was forbidden for women and girls.

बाद में हारकर नसरीन की माँ ने अपने पति को खोजने का निर्णय लिया. वैसे महिलायों और लड़कियों के अकेले सड़क पर निकलने पर सख्त मनाही थी.

நாலும் நஸ்ரீனும் சன்னல் அருகே காத்திருந்தபோது, பல
பெளர்ணமிகள் மாதாமாதம் எங்களைக் கடந்தன.

*The full moon passed our window many times as
Nasreen and I waited.*

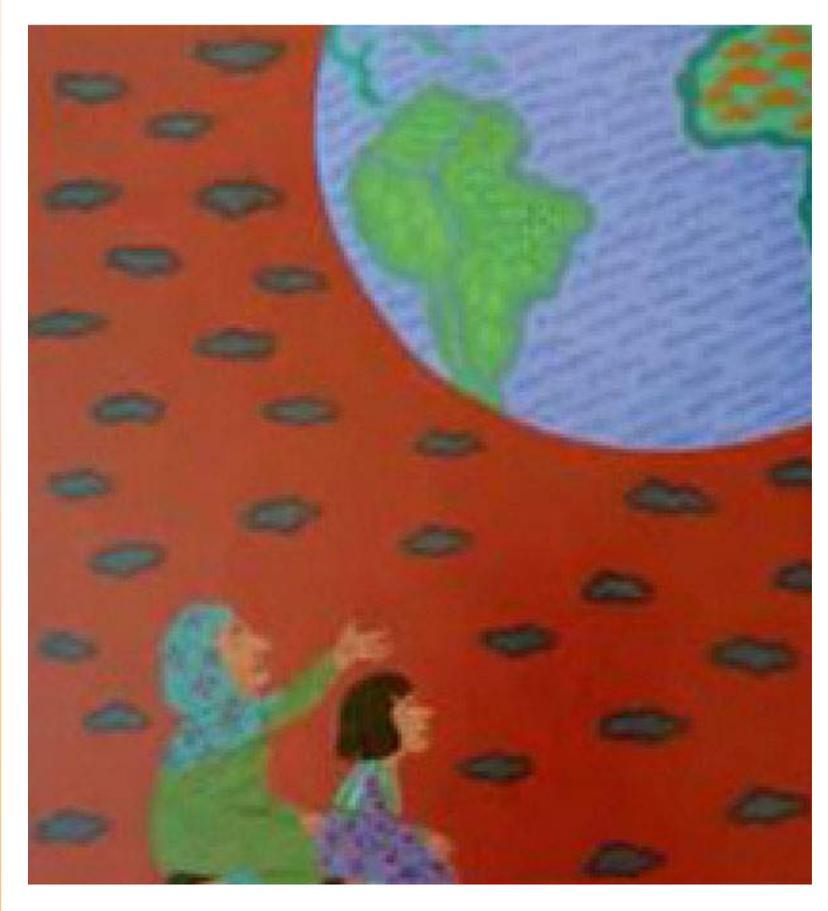
बस नसरीन और मैं, घर पर बैठे इंतज़ार करते रहे. पूरा चाँद खिड़की
से कई बार दिखा, और फिर अँझल हो गया.

ஒரு வார்த்தை கூட பேசவில்லை நஸ்ரீன். முறுவல் கூட மறைந்தது. அவள் அம்மாவும் அப்பாவும் தீரும்பி வருவார்கள் என சிலைபோல் காத்துக் கிடந்தாள். நான் ஏதேனும் செய்தே ஆகவேண்டும் என என் உள்மனம் சொன்னது.

Nasreen never spoke a word. She never smiled. She just sat, waiting for her mama and papa to return. I knew I had to do something.

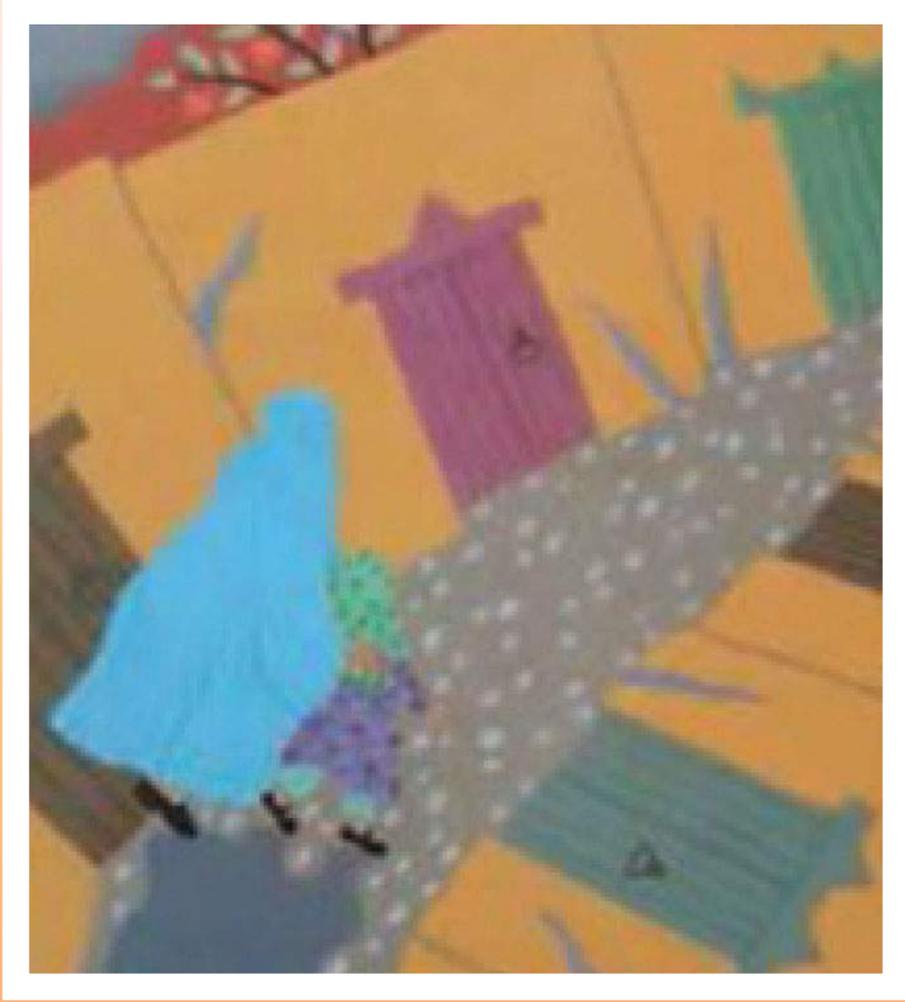
नसरीन की जुबान पर ताला लग गया. वो न तो मुस्कुराई और न ही एक शब्द बोली. वो बस अपने अब्बू-अम्मी ने लौटने का इंतज़ार करती रही. तब मुझे लगा कि मुझे उसके लिए कुछ करना ही होगा.

கிட்டத்தில் இருக்கும் ஒரு சந்தில், பச்சைக் கதவுக்குப் பின்னால், பெண்களுக்கான ஒரு ரகசியப் பள்ளி இருப்பதை அரசல் புரசலாகக் கேள்விப்பட்டேன். இந்த ரகசியப் பள்ளியில் நஸ்ரீன் படிக்கவேண்டும் என ஆசைப்பட்டேன். என்னைப் போலவே, அவளும் உலகைப் பற்றிக் கற்க வேண்டும். அவள் மீண்டும் பேசவேண்டும்.

I had heard whispers about a school, a secret school for girls, behind a green gate in a nearby lane. I wanted Nasreen to attend this secret school. I wanted her to learn about the world, as I had. I wanted her to speak again.

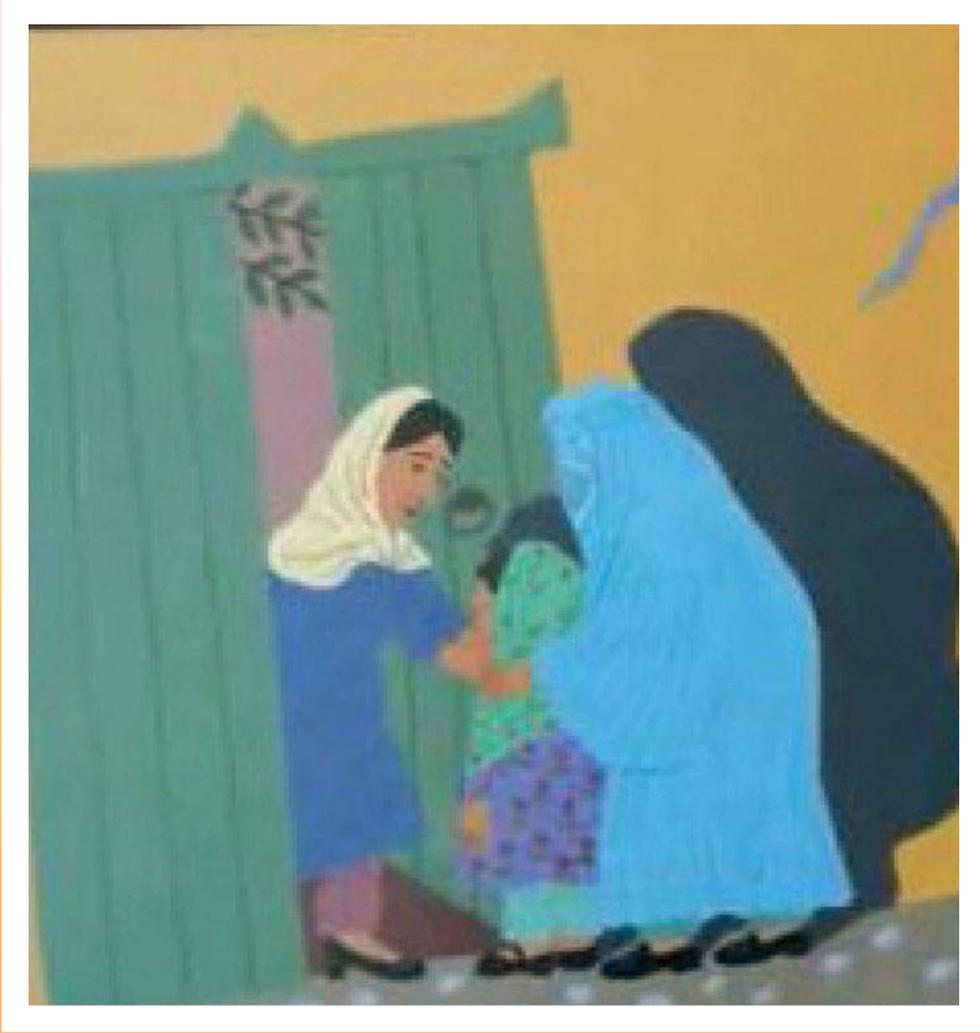
मैंने लड़कियों के लिए एक गोपनीय स्कूल के बारे में सुना था. वो पास ही की गली में, एक हरे गेट के पीछे चलता था. मैं चाहती थी कि नसरीन इस गोपनीय स्कूल में जाकर पढ़े. मैं चाहती थी कि नसरीन भी, मेरे जैसे, पूरी दुनिया-जहाँ के बारे में जाने-समझे. मैं चाहती थी कि नसरीन दुबारा बोलना शुरू करे.

எனவே ஒரு நாள் நானும் நஸ்ரீனும் அந்தப் பச்சைக் கதவைத் தேடி சந்து பொந்துகளில் திரிந்தோம். நல்ல காலம், எங்களை ராணுவத்தினர் யாரும் கவனிக்கவில்லை.

So one day, Nasreen and I hurried down the lanes until we came to the green gate. Luckily, no soldier saw us

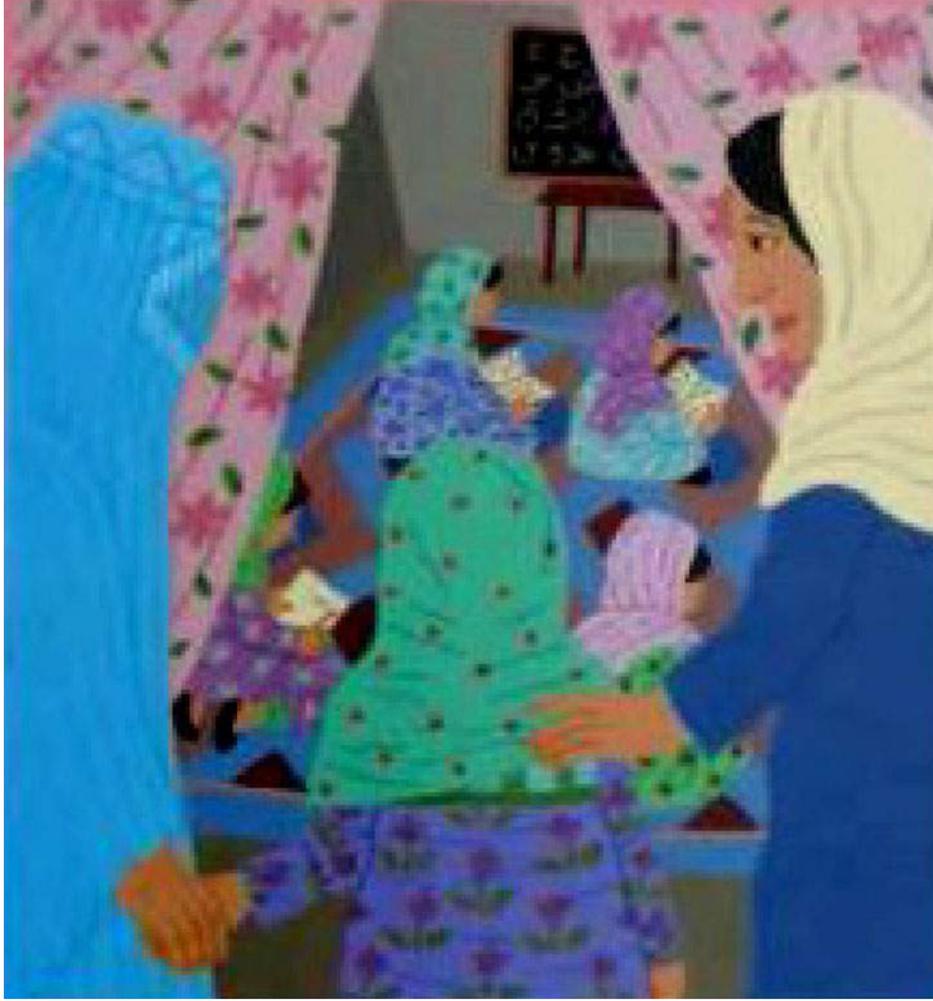
एक दिन मैं नसरीन को जल्दी-जल्दी वहां लेकर गयी. कुछ देर में हम उस हरे गेट के सामने पहुंचे. भाग्यवश, किसी फौजी ने हमें देखा नहीं.

மெதுவாய் தட்டினேன். ஆசிரியை கதவைத் திறந்தார். சடக்கென உள்ளே நுழைந்தோம்.

I tapped lightly. The teacher opened the gate and we quickly slipped inside.

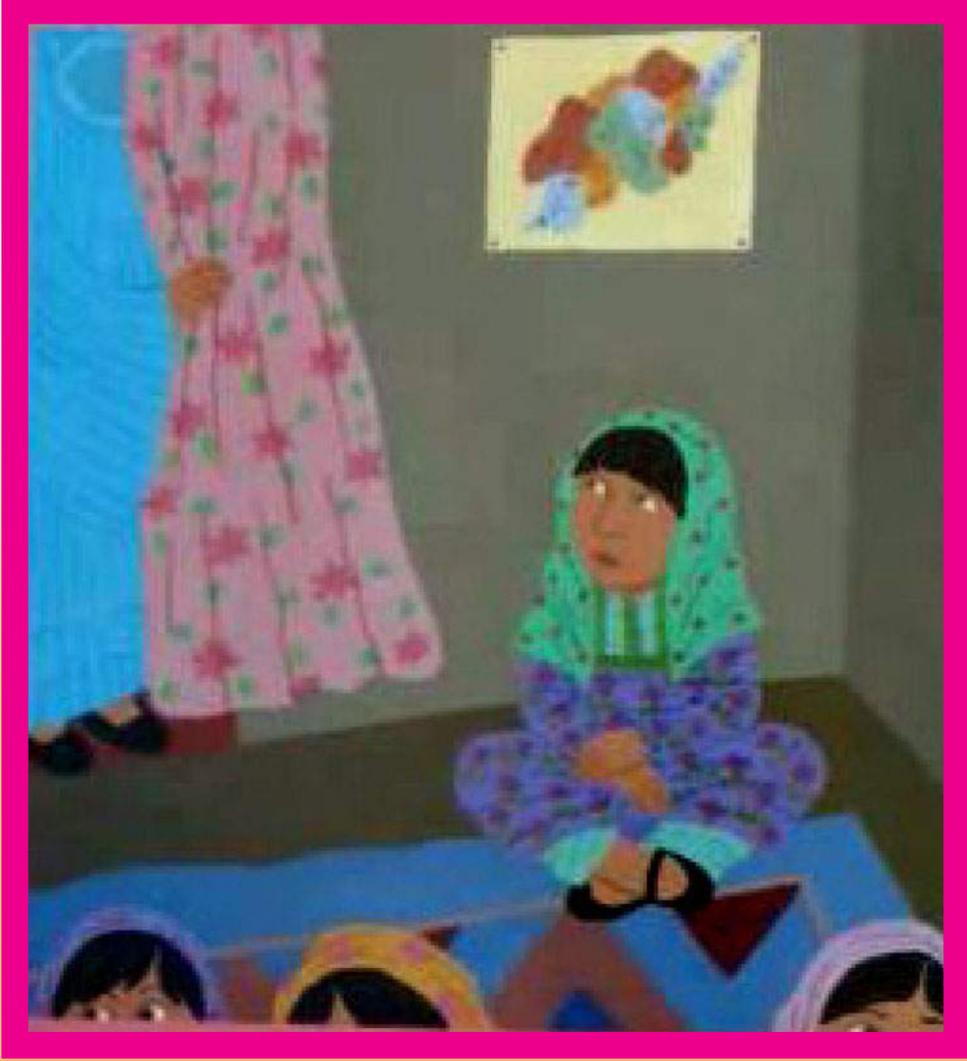
मैंने हलके से दस्तक दी. एक टीचर ने गेट खोला और हम जल्दी से उसके अन्दर घुस गए.

தாழ்வாரத்தைத் தாண்டி பள்ளிக்குள் நுழைந்தோம். சிறுமியர் குழுமிருந்த ஒரு வீட்டின் அறை அது.

**We crossed the courtyard to the school ....
One room in a private house filled with girls.**

**हम आँगन पार करके स्कूल में पहुंचे ... निजी घर में वो कमरा,
लड़कियों से खचाखच भरा था.**

அறையில் பின்னாடி அமர்ந்தாள் நஸ்ரீன். ஏ அல்லாஹ்! இந்த உலகைப் பார்க்க அவள் விழிகளைத் திற. அவளை அங்கே விட்டுவிட்டு, இறைவனை மன்றாடினேன்.

**Nasreen took a place at the back of the room.
Please Allah, open her eyes to the world.**

I pray as I left her there.

नसरीन उस कमरे में पीछे की ओर बैठ गई. हे अल्लाह! दुनिया के ज्ञान के लिए इस लड़की की आँखें खोल! स्कूल छोड़ते वक़्त मैंने नसरीन के लिए मिन्नत मांगी.

மற்ற சிறுமியருடன் நஸ்ரீன் பேசுவேயில்லை. ஆசிரியையிடமும் பேசவில்லை. வீட்டிலும், மௌனம்தான்.

Nasreen didn't speak to the other girls. She didn't speak to the teacher. At home, she remained silent.

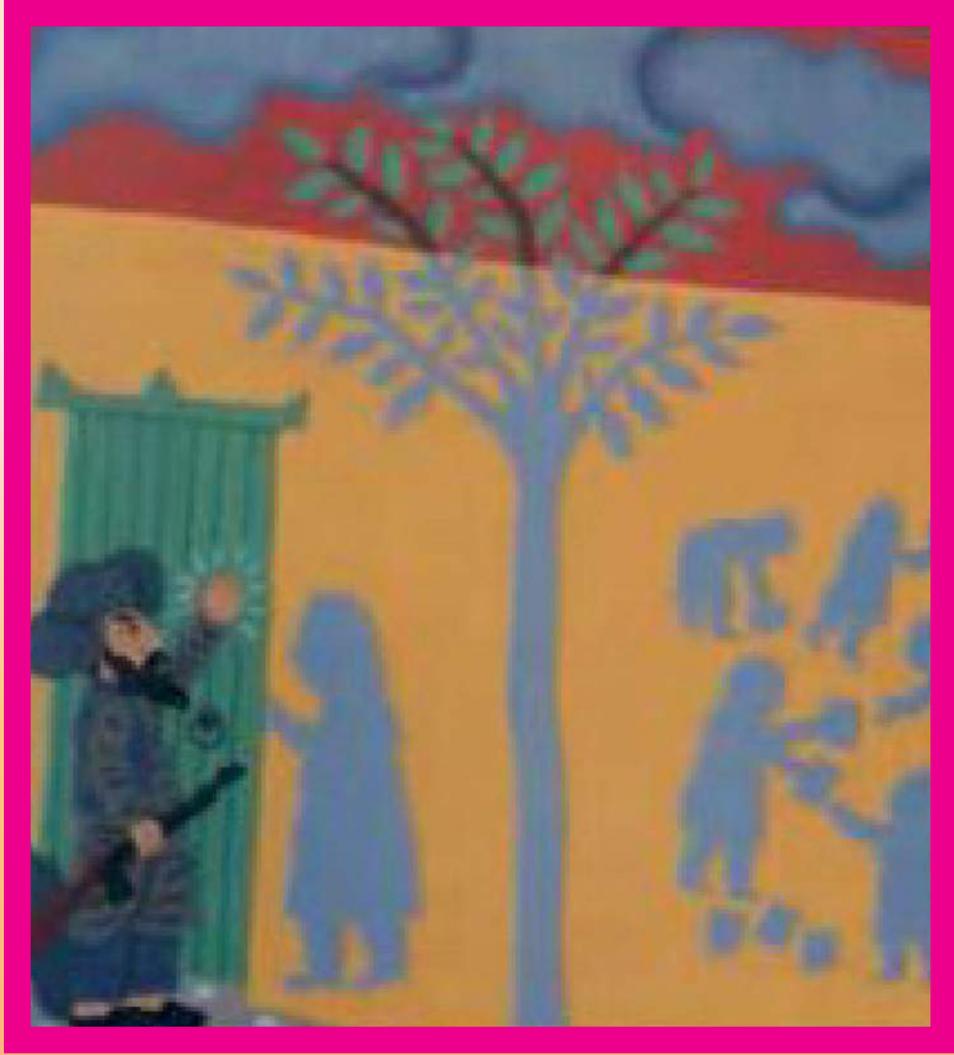
नसरीन दूसरी लड़कियों से कुछ नहीं बोली. वो टीचर से भी कुछ नहीं बोली. घर पर भी नसरीन बिलकुल चुप रहती.

ராணுவத்தினர் எங்கே பள்ளியைக் கண்டுபிடித்து விடுவார்களோ என ரொம்பவே பயந்தேன். அட! அந்தச் சிறுமிகள் சமத்துதான்! சந்தேகம் தோன்றக்கூடாது என்று, அவர்கள் வேறுவேறு நேரங்களில் பள்ளிக்குள் நுழைவதும் வெளியேறுவதுமாய் இருந்தார்கள். கதவருகே ஏதேனும் ராணுவத்தினரைப் பார்த்தால், அவர்களின் கவனத்தை திசைதிருப்பினார்கள் சிறுவர்கள்.

I was fearful that the soldiers would discover the school. But the girls were clever. They slipped in and out of the school at different times so as not to arouse suspicion. And when the boys saw the soldiers near the green gate, they distracted them.

मुझे डर था कि कहीं सैनिक उस स्कूल को खोज न निकालें. परन्तु लड़कियां बहुत होशियार थीं. कोई शक न हो इसलिए वे स्कूल से एक-साथ नहीं, अलग-अलग समय पर बाहर निकलती थीं. जब लड़के सैनिकों को गेट के पास खड़ा देखते, तो वो भी उनका ध्यान इधर-उधर बंटाते.

ஒரு ராணுவவீரன் தன்னை உள்ளே விடும்படி கதவை தடதடவென
அறைந்தான் என்றுகூட கேள்விப்பட்டேன்.

*I heard of a soldier who pounded on the gates demanding
to enter.*

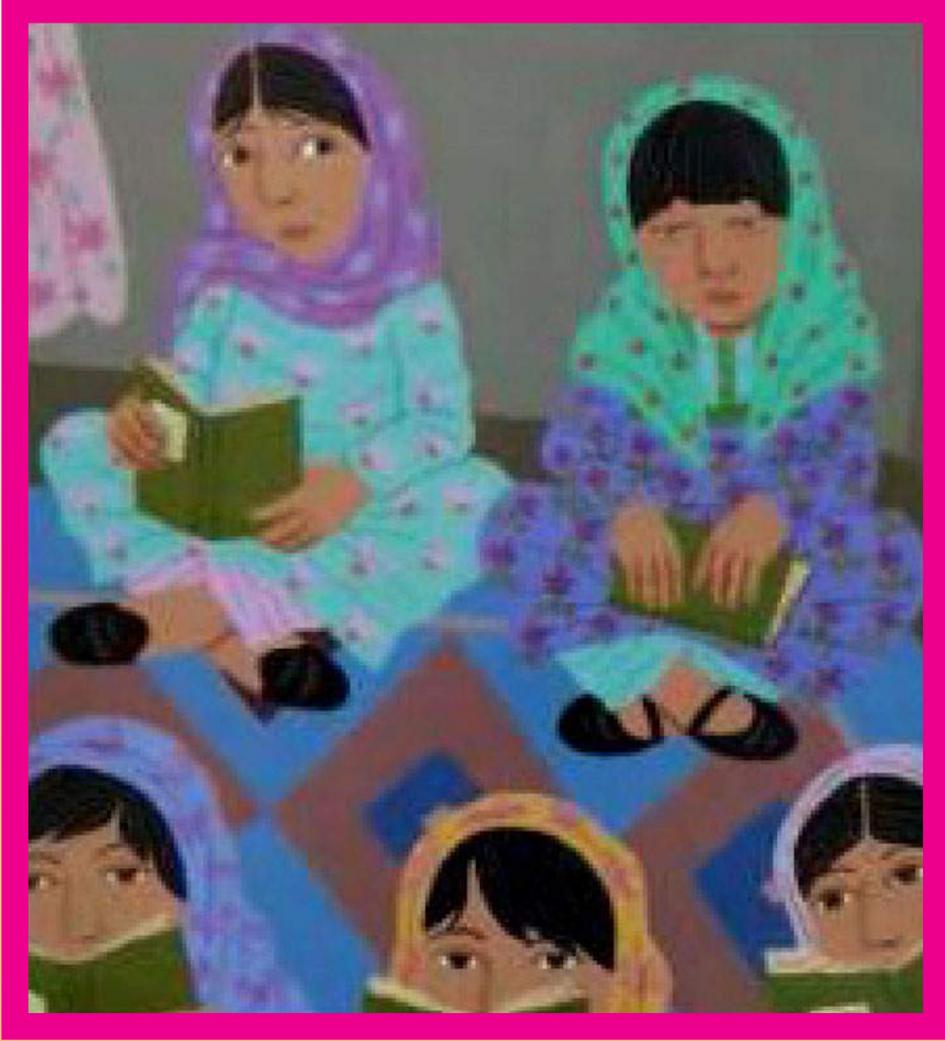
मैंने उस फौजी के बारे में भी सुना जिसने स्कूल के अन्दर घुसने की
जिद्द की.

உள்ளே அவன் கண்ட காட்சி என்ன தெரியுமா? - சிறுமியர் எல்லாரும் குரான் ஒதீக்கொண்டிருந்தனர். அது அனுமதிக்கப்பட்டதுதானே! தங்கள் பாடப்புத்தகங்களை சாமர்த்தியமாக ஒளித்து வைத்து அவனை ஏமாற்றிவிட்டார்கள்.

But all he found was a room filled with girls reading the Koran, which was allowed. The girls had hidden their schoolwork, outwitting the soldier.

पर उसे अन्दर क्या दिखा? उसे अन्दर बहुत सी लड़कियां कुरान पढ़ती दिखाई दीं. लड़कियों को कुरान पढ़ने की इजाज़त थी. लड़कियों ने स्कूल की किताबें जल्दी से छिपाकर, सैनिक को अच्छा चकमा दिया था.

மீனா எனும் சிறுமி தினமும் நஸ்ரீன் பக்கத்தில் அமர்வாள். ஆனால் அவர்கள் ஒருவரோடு ஒருவர் பேசிக்கொண்டதில்லை. சிறுமியர் எல்லாரும் கற்றார்கள். நஸ்ரீனோ, தன்னைப் பற்றிய சிந்தனையில் மூழ்கினாள்.

One of the girls, Mina, sat next to Nasreen every day. But they never spoke to each other. While the girls were learning Nasreen stayed inside herself.

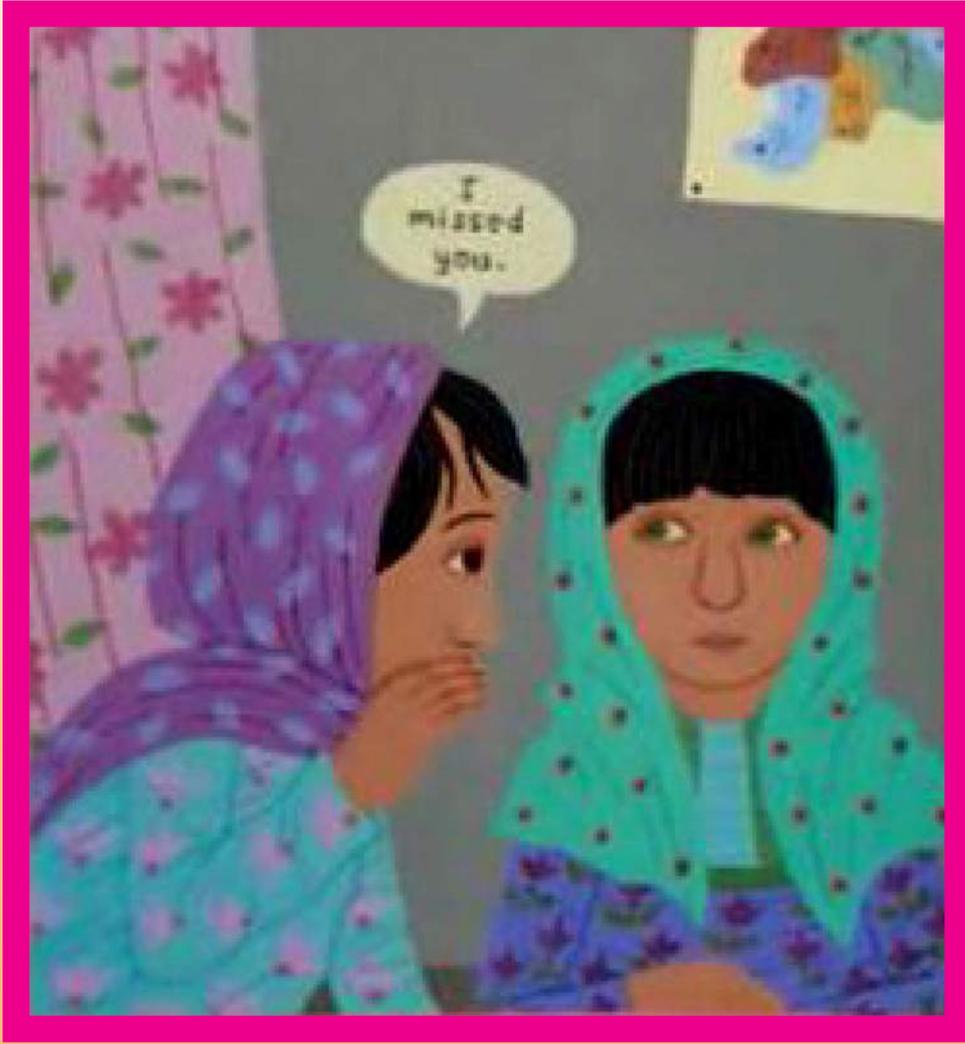
उनमें से एक लडकी मीना, रोजाना नसरीन के पास बैठती थी. वो दोनों एक-दूसरे से कभी बातें नहीं करती थीं. बाकी लड़कियां सीखती थीं, पर नसरीन अपने ही खयालों में खोई रहती थी.

பள்ளிக்கூடம் குளிர்கால நீண்ட விடுமுறைக்காக மூடப்பட்டது. நானும் நஸ்ரீனும் தணலருகே அமர்ந்து குளிர்காய்ந்து கொண்டிருந்தோம். உற்றார் உறவினர் எங்களுக்குக் கொஞ்சம் உணவும், விறகும் தந்து உதவினார்கள். அவள் அம்மாவையும் என் மகனையும் பிரிந்து ரொம்பவே வாட்டமாய் இருந்தோம். என்ன ஆயிற்று என எப்போதாவது எங்களுக்குத் தெரியவருமா?

When school closed for the long winter recess, Nasreen and I sat by the fire. Relatives gave us what food and firewood they could spare. We missed her mama and my son more than ever. Would we ever know what had happened?

जब स्कूल, सर्दियों की लम्बी छुट्टियों के लिए बंद हुए तब मैं और नसरीन, घर में ही अंगीठी के पास बैठे रहते. हमारे रिश्तेदार हमें बचा खाना और जलाऊ लकड़ी दे जाते. नसरीन की अम्मी और मेरे बेटे की हमें बहुत याद आती. उनका क्या हुआ, क्या हम कभी जान पाएंगे?

விழுறைக்குப் பிறகு நஸ்ரீன் பள்ளி சென்றாள். முதல் நாள் மீனா இவள் காத்தில் ஏதோ கூறினாள். “உன்னைப் பிரிந்து வருந்தினேன்”.

The day Nasreen returned to school, Mina whispered in her ear.

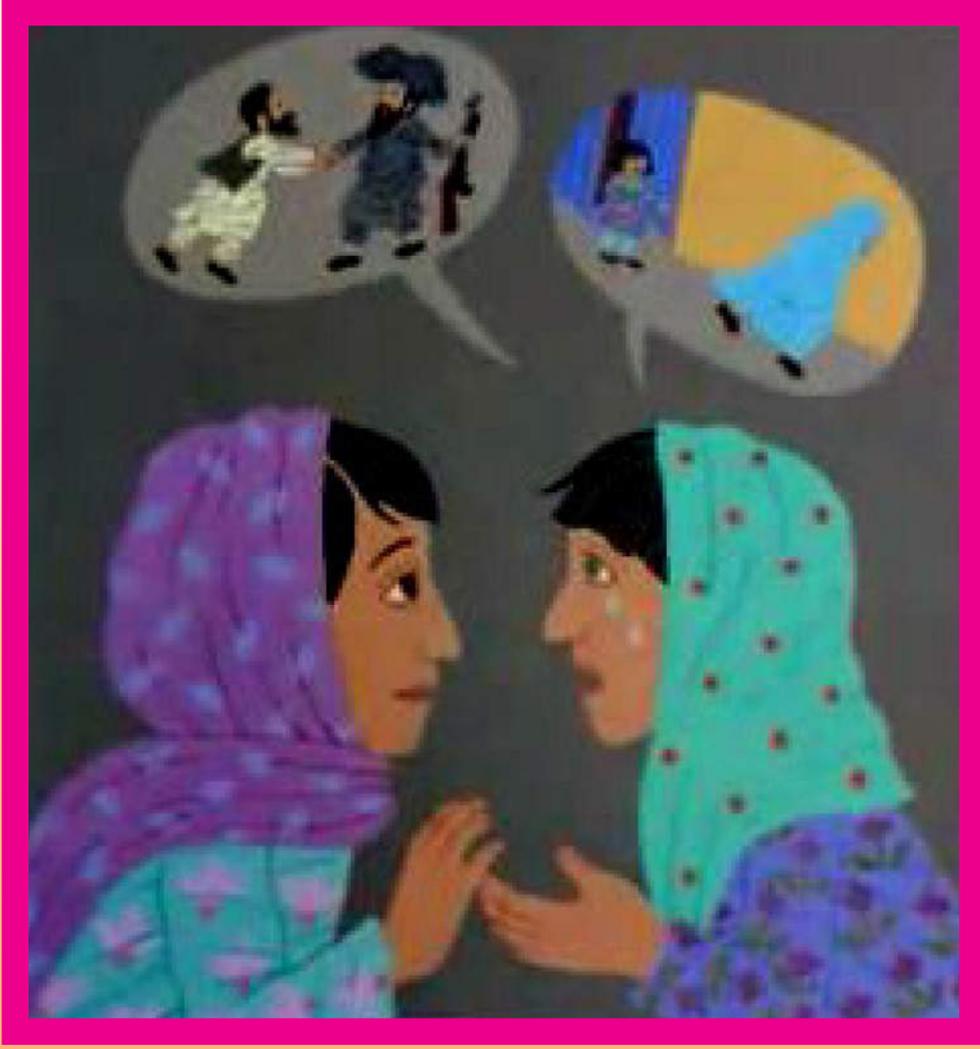
जिस दिन नसरीन स्कूल वापिस गयी, उस दिन मीना ने उसके कान में कुछ फुसफुसाया.

“நானும் தான்”. நஸ்ரீன் பதிலுக்குச் சொன்னாள்.

And Nasreen answered back.

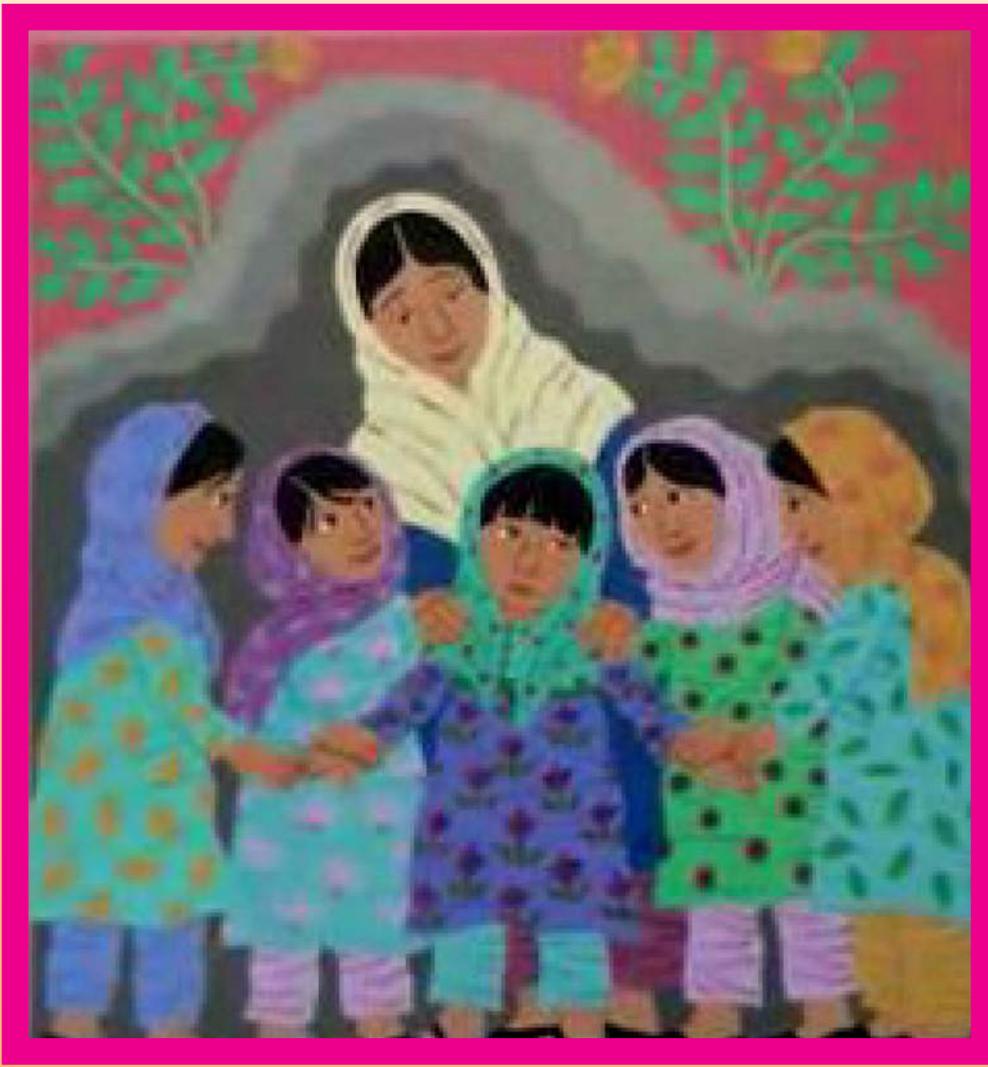
और नसरीन ने तुरंत उसका जवाब दिया.

இந்த வார்த்தைகள்தான், அவள் அம்மா அவளுடைய அப்பாவைத் தேடிச் சென்ற பிறகு, நஸ்ரீன் முதன்முதலில் பேசியது. மீனாவிடம் தன் மனதில் உள்ளவற்றைப் பகிர்ந்து கொண்டாள் நஸ்ரீன்.

With these words, her first since her mama went searching, Nasreen opened her heart to Mina.

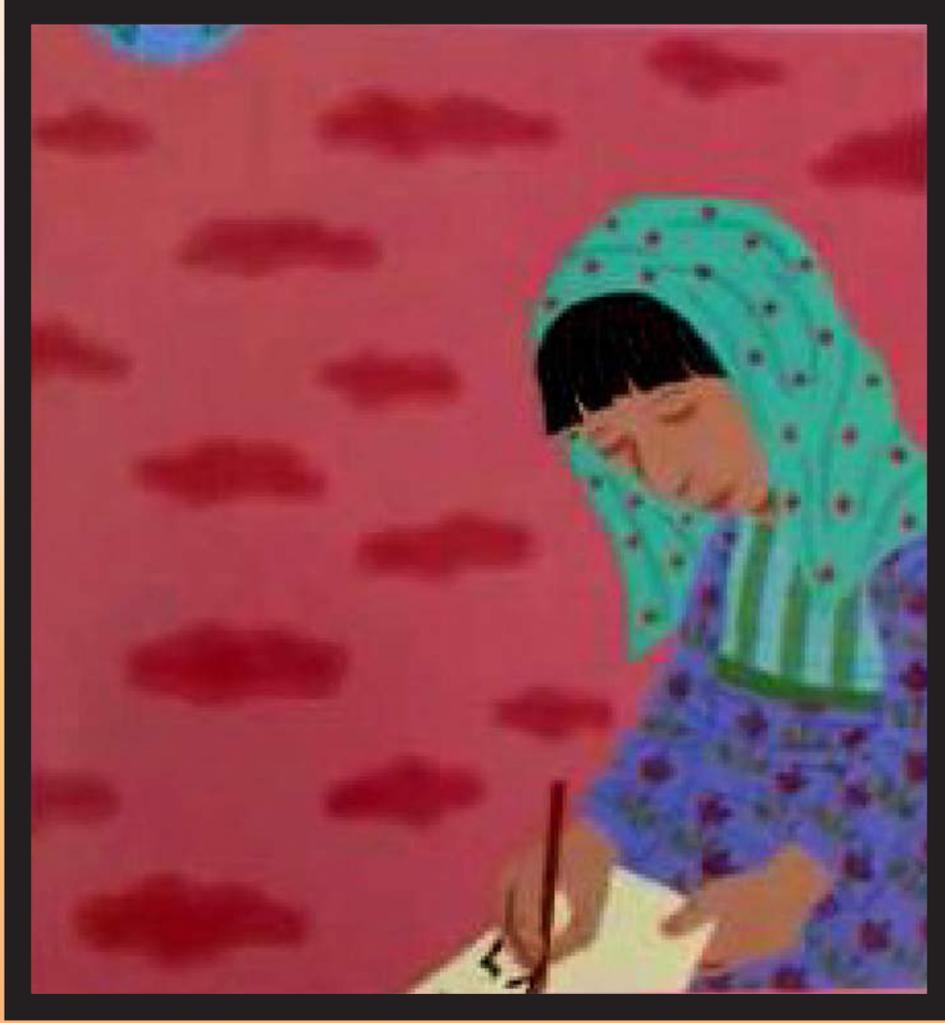
अपनी अम्मी के जाने के बाद, नसरीन के मुंह से पहली बार कोई शब्द बाहर निकला था. पहली बार उसने मीना के सामने अपना कलेजा उड़ला था.

அவளின் அப்பா வலுக்கட்டாயமாக இழுத்துச் செல்லப்பட்ட பின்பு,
முதன்முதலாக அன்றுதான் சிரித்தாள்

*And she smiled for the first time since her papa
was taken away.*

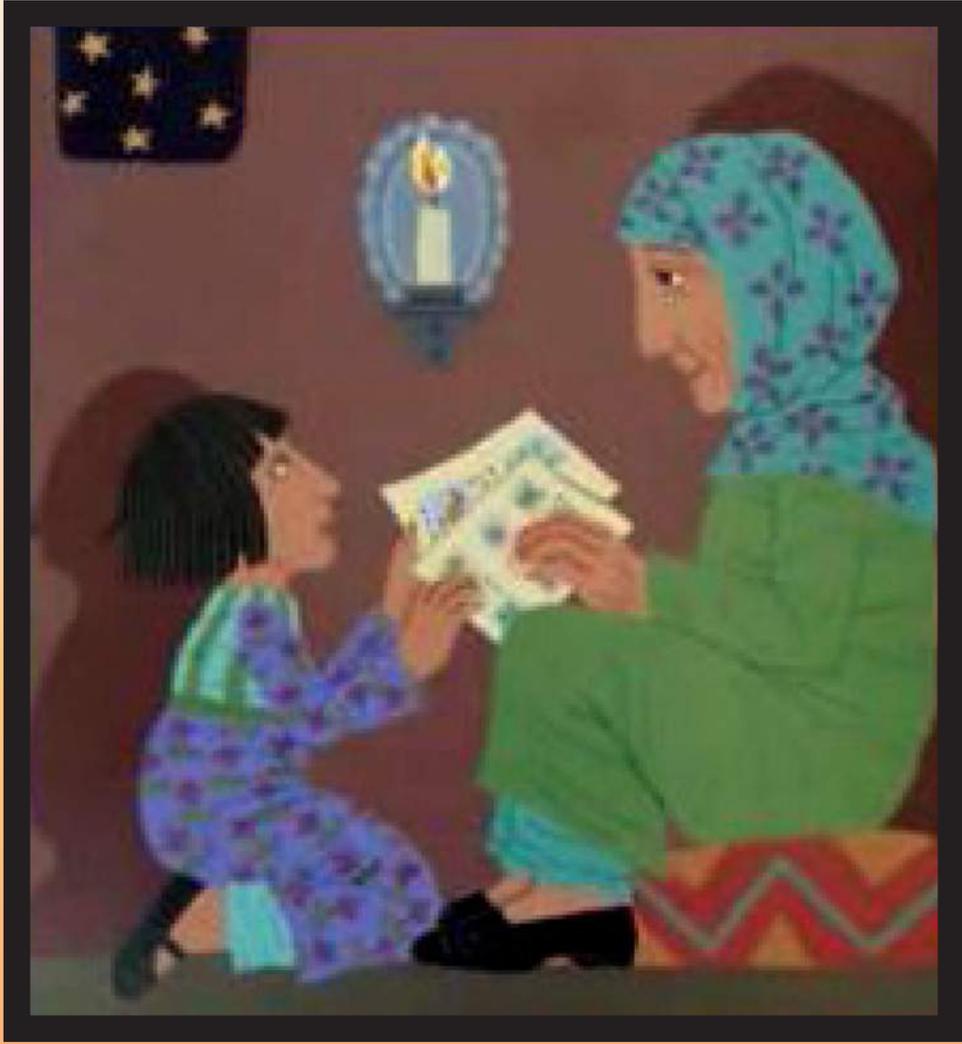
अपने अब्बू के जाने के बाद, नसरीन पहली बार मुस्कुराई थी.

ஒவ்வொரு நாளாய், கொஞ்சம் கொஞ்சமாய், ஒருவழியாக நஸ்ரீன் படிக்க, எழுத, கூட்ட, கழிக்கக் கற்றுக்கொண்டாள்.

At last, little by little, day by day, Nasreen learned to read, to write, to add and subtract.

उसके बाद, धीरे-धीरे, हर दिन, नसरीन लिखना-पढ़ना, जोड़ना और घटाना सीखने लगी.

அவள் கற்றுக்கொண்டதை ஒவ்வொரு இரவும் என்னிடம் காட்டினாள்.

Each night she showed me what she had discovered that day.

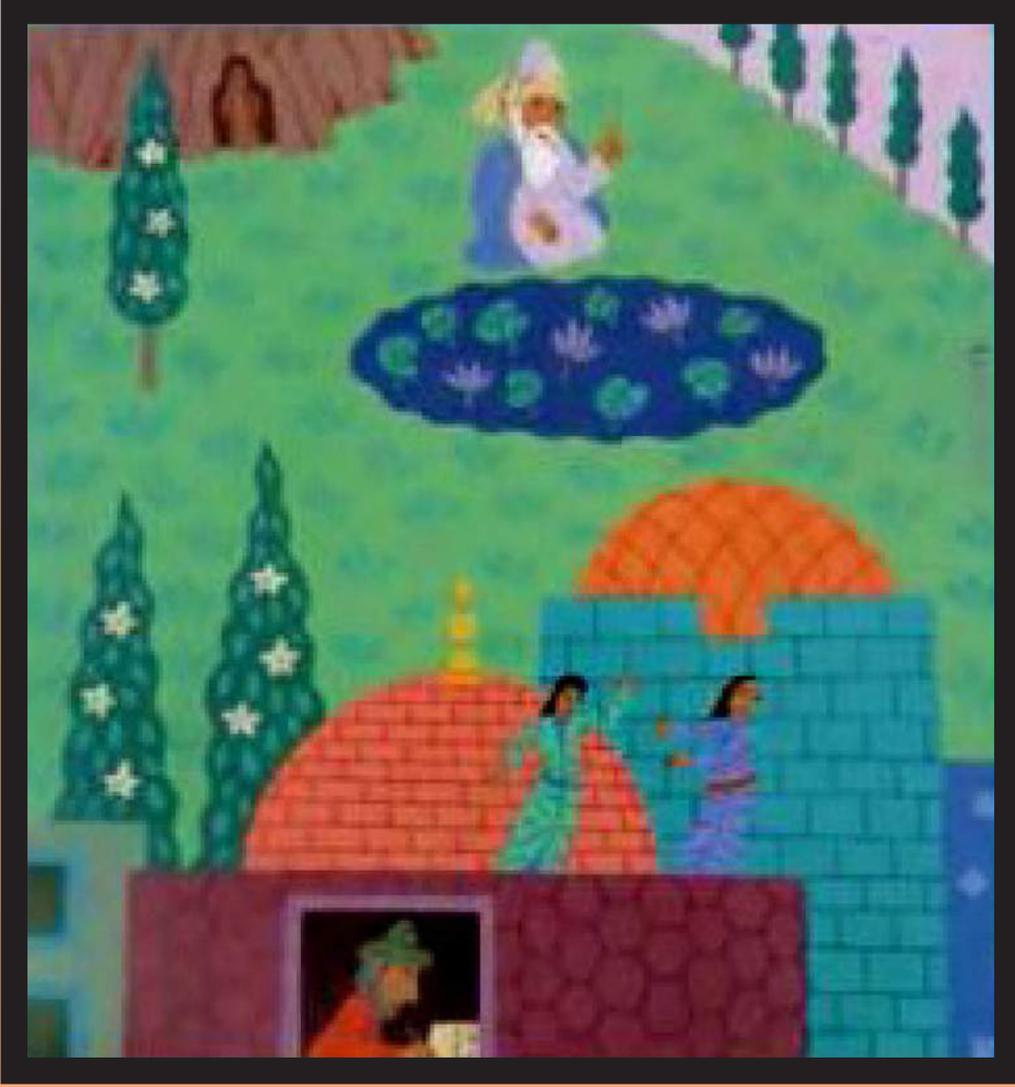
दिन में जो कुछ नसरीन सीखती, वो रात को मुझे बताती.

அந்தச் சின்னப்பள்ளியில், நஸ்ரீனின் அறிவுக்கான சன்னல் திறந்தது.

Windows opened for Nasreen in that little schoolroom.

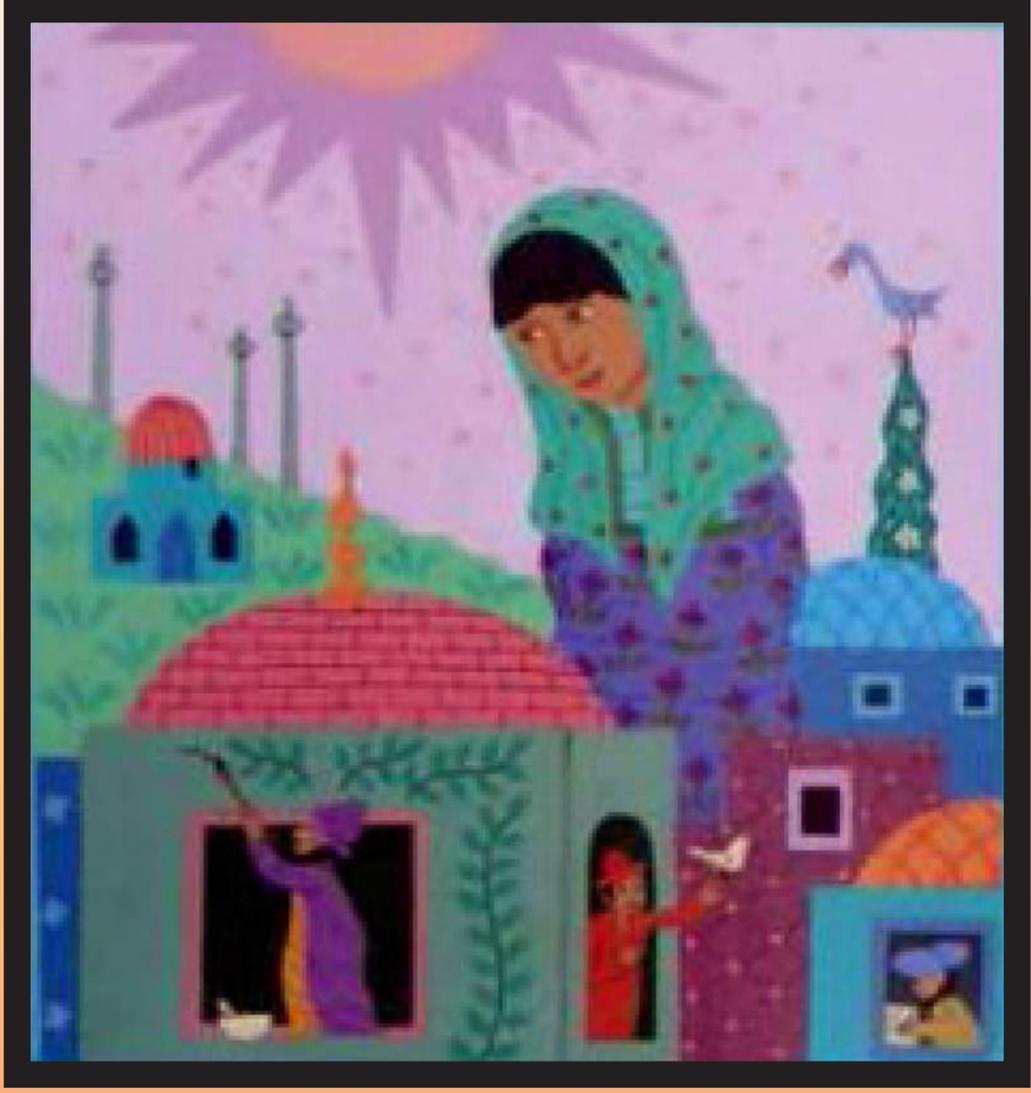
उस छोटे स्कूल ने, नसरीन के दिमाग की खिड़की खोली.

**பழங்காலக் கலைஞர்கள், புலவர்கள், அறிஞர்கள், ஞானிகள்
பற்றிக் கற்றாள்.**

***She learnt about the artists and writers and scholars and
mystics who, long ago,***

**स्कूल में नसरीन ने, चित्रकारों, लेखकों, विद्वानों और कवियों के
बारे में सीखा.**

ஒரு காலத்தில் இவர்கள் தான் ஹெராத்தை அழகு செய்தவர்கள்.

made Herat beautiful.

अतीत में, इन लोगों ने ही, हेरात को एक सुन्दर शहर बनाया था.

இப்போதெல்லாம் நஸ்ரீன் தனிமையாய் உணர்வதில்லை. மிகச் சிறந்த ஒரு தோழியாய், அவள் பெற்ற அறிவு அவளோடு எப்போதுமே இருக்கும்.

Nasreen no longer feels alone. The knowledge she holds inside will always be with her, like a good friend.

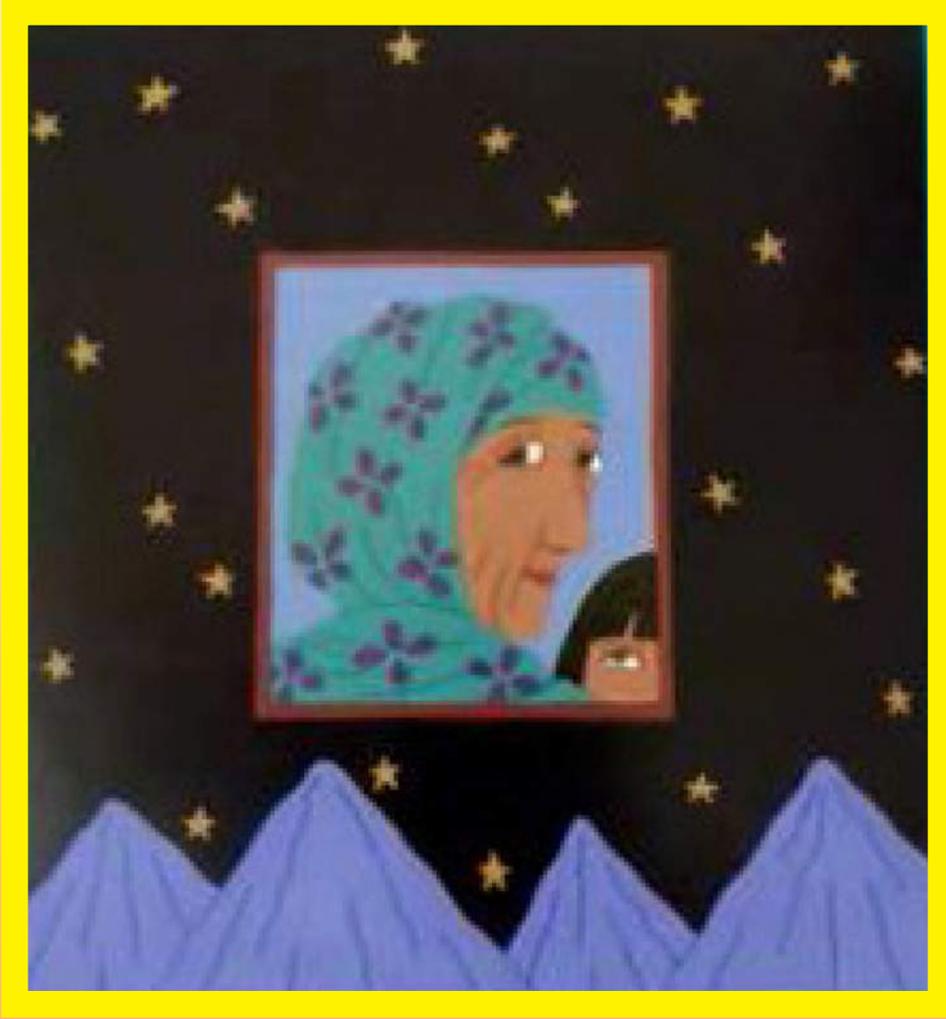
नसरीन अब खुद को अकेला नहीं महसूस करती है. जो तालीम उसने पाई है वो एक अच्छे दोस्त की तरह, हमेशा उसके साथ रहेगी.

கருமேகங்களைத் தாண்டி மிளிரும் நீல வானத்தை
இப்போது அவளால் பார்க்கமுடிகிறது.

Now she can see blue sky beyond those dark clouds.

अब नसरीन काले बादलों के परे, नीले आसमान को देख पाती है.

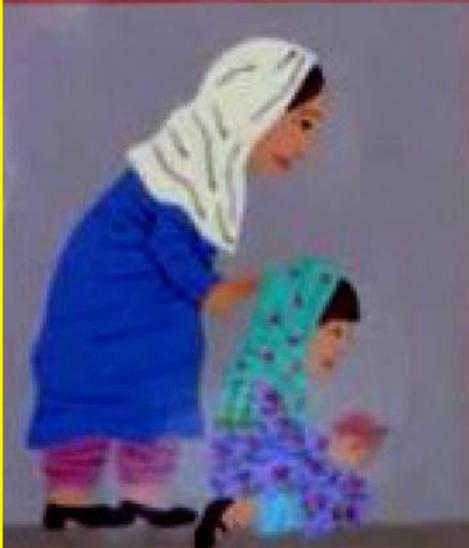

என் மனம் அமைதி பெற்றுவிட்டது. என் மகனுக்காகவும்,
அவன் மனைவிக்காகவும் நான் காத்திருப்பேன்.

என் பேத்திக்காகத் திறந்த அந்த சன்னலை எந்த
ராணுவத்தினராலும் மூடவே முடியாது.

*As for me, my mind is at ease. I will wait for my son and
his wife. But the soldier can never close the window
that hav opened for my granddaughter.*

जहाँ तक मेरा सवाल है, मेरा मन अब शांत है. मैं अपने बेटे और
उसकी पत्नी का इंतजार करूंगी. पर मेरी पोती के ज्ञान की खिड़की को
अब, फौजी कभी बंद नहीं कर पाएंगे.

ஜேனட் விண்டர் நியூயார்க் நகரில் வசிக்கிறார். பல உண்மைக் கதைகளை குழந்தைகளுக்காக எழுதி வரைந்தவர் இவர். மம்மா, வாங்காரியின் அமைதி மரங்கள், பஸ்ராவின் நூலகர் போன்ற பலதும் பிரபலமானவை. அவரின் புத்தகங்கள் பல விருதுகளைப் பெற்றவை.

Jeanette Winter lives in New York City, where she has written and illustrated many books for children based on true-life stories, including the highly acclaimed *Mama, Wangari's Trees of Peace* and *The Librarian of Basra*, which was an ALA Notable Children's Book and a winner of the Bank Street College of Education's Elora Stieglitz Straus Award.

जियानेट विंटर न्यू यॉर्क सिटी में रहती हैं. उन्होंने असली ज़िन्दगी पर आधारित, बच्चों की अनेकों किताबें लिखीं हैं और उनके चित्र बनाये हैं. उनकी प्रसिद्ध पुस्तकें हैं *मामा, वंगारीस ट्रीज ऑफ़ पीस* और *द लाइब्रेरियन ऑफ़ बसरा*. उन्हें अपनी पुस्तकों के लिए अनेकों पुरस्कार मिले हैं.

த க்ளோபல் ஃபண்ட் ஃபார் சில்ரன்

உலகெங்கும் உள்ள குழந்தைகள் மற்றும் இளைஞர்களின் மரியாதையை உயர்த்தப் பாடுபடும் ஒரு லாபநோக்கற்ற அமைப்பு, த க்ளோபல் ஃபண்ட் ஃபார் சில்ரன் (www.globalfundforchildren.org). உலகம் முழுதும், பாதிக்கப் படக்கூடிய விளிம்பு நிலையில் உள்ள குழந்தைகள் மற்றும் இளைஞர்களின் நலனுக்காகப் பணி செய்யும் புதுமையான பல சமூகத் தொண்டு நிறுவனங்கள் உள்ளன. அவற்றுக்குச் சிறு நிதியுதவிகளைச் செய்வதன் மூலம் தன் நோக்கத்தை நோக்கி நகர்கிறது இந்த அமைப்பு.

The GLOBAL FUND FOR CHILDREN

(www.globalfundforchildren.org) is a nonprofit organization committed to advancing the dignity of children and youth around the world. The Global Fund for Children pursues its mission by making small grants to innovative community-based organizations working with some of the world's most vulnerable children and youth.

द ग्लोबल फण्ड फॉर चिल्ड्रेन (www.globalfundforchildren.org)

एक गैर-व्यवसायी संस्थान है जो दुनिया भर में बच्चों और युवकों के सम्मान के लिए कार्य करती है. यह संस्थान, समुदाय आधारित छोटे ग्रुप्स को नवाचार के लिए आर्थिक सहायता प्रदान करती है जिससे दुनिया के सबसे असुरक्षित बच्चों को, उसका फायदा पहुंचे.